

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Egész évre . . . 6 korona.
 Egyes szám ára 4 fillér.

MEJELNIK HETENKÉNT EGYSZEN:
 szombaton és egyes rendki-
 vüli alkalmakkor.

A VÁROS

SZERKESZTŐSÉG:
 Városi közlevéltár (városház,
 földszint 7. sz. lde küldendők
 a kéziratok)

KIADÓHIVATAL:
 Városi könyvnyomda-vállalat
 irodája. lde küldendők
 az előfizetési díjak és hirtetések.

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Főszerkesztő: **VECSEY IMRE.** ♦♦ Felelős szerkesztő: **KONCZ ÁKOS.**

Kiadótulajdonos: **A VÁROSI KÖNYVNYOMDA-VÁLLALAT.**

Erőss Lajos dr.

a tiszántuli ref. egyházkerület püspöke
 1857—1911.

(K. cz.) Lelkünk borítja néma fájdalom!

A fájdalom mélysége és őszintesége a veszteség felett, mely *Erőss Lajos* drnak, a tiszántuli ref. egyházkerület nagytudományu és nemeslelkü püspökének elhunytával ért bennünket.

Nemcsak főpásztorunkat siratjuk a megboldogultban, hanem az *Ember-t* is, aki hivatását nemesen töltötte be, az *Embert*, aki nem hiába élt, mert minden percét a hazának, a vallásnak és a közügyeknek szentelte és mint az *altruizmus* eszményképe világító példájával utat mutatott bölcs és áldásos életének követésére.

Munkaerejének teljességében, eszméi kivitelének tizenkettedik órájában szólította el az enyészet szelleme. Hirtelen hullott ki kezéből a toll, a véső éppen akkor, midőn szavának súlyára, irásának meggyőző erejére szerencsés kezének alkotó, építő munkásságára a haza, vallás és a közügyek joggal és reménységgel számítottak. Ezt a reményt elhervasztotta egy gyorsan jövő fergeteg és ledöntötte a szellemi és lelki erőben hatalmas tölgnyt, esésével nemcsak Őt némitva el, hanem mindannyiunkat *szíven ütve*, akik nemes egyéniségének értékében és áldásbontó munkájában az egész magyar református egyház dicsőségének gyarapodását reméltük.

Mint főpásztor igazságosságával, mint pap mélyen átértzett, jócselekedetekben erős hitével fáradozott hűveinek lelki üdvén és anyagi boldogulásán. Szerette az embert erényeivel és fogyatkozásaival együtt. Szíve nyitva volt mindazok előtt, akik tanácsát kérték. És amily mértékben buzgólkodott paptársai szellemi kiképzésén, épp oly következetesen fáradozott azok megérdemelt anyagi megélhetésük biztosításán. Szerető atyja, hű pásztora volt lelki nyájának, jóakaratu barátja pályatársainak, aki bár a hibákat nem nézte el, de ugyanakkor a tévedőket szeretetével vezette vissza a kötelességek és a nemes hivatás útjára. Tudománya erős hitelapon nyugodott épp úgy, mint nyilvános- és magánélete. És mivel ezen kettős alapon: a hiten és tudományon nyugodott egész élete és tevékenysége: Meggyőződése nem változott és akaraterejét szándékának ragyogó tisztaságát azok is elismerték, akik nem voltak vele egyik-másik kérdésben egy nézetben.

Érzésben és gondolkozásban fájának, nemzetének izzó szeretete vezette. A magyar állam eszme bölcs kiépítésében látta hazája nagyságának ragyogását. A hazaszeretet és tántorithatlan református hite összeforrottak világos elméjé-

ben és a jóságtól meleg szívében. Nem csoda tehát, ha keze munkája nyomán áldás fakadt és a magyar református *Sion* Benne egyik vezető oszlopát tisztelte.

Ez a tisztelet kísérte őt sirjába is . . . Puritán lelke előtt meghajlottunk mindanyian. Könnyeinket őszinte érzéssel hullattuk korán megnyílt sirjára. Jó harcot harcolván, midőn pihenőre tért, elmondhatjuk, hogy a magyar református egyház egy erős oszlopa törött ketté váratlanul.

Emlékezete, példája világítson el a messze jövőbe, tegye erőssé a kételkedő és borongó lelkeket, a megboldogult pihenése pedig legyen csöndes és zavartalan az általa annyira szeretett haza földjében és lelke dicsőséges odafent az Úr csillagos fénysátorában.

Erőss Lajos dr. püspök temetése.

A tiszántuli ref. egyházkerület megboldogult főpásztorának Erőss Lajos dr.-nak temetése nagy részvét mellett ment végbe f. hónap 28-án. Ezren és ezren jöttek el gyászolni és megsiratni azt a férfit, akiben a hazának, a ref. egyháznak és a közügyeknek egy hű harcosa dőlt ki váratlanul. A nagy veszteséget mindanyian átéreztük és a komor ravatalánál nemcsak a ref. egyház szomorkodott hanem sirtak az összes felekezetek is, mert Erőss Lajos dr. mindnyájunké volt és korai halálát mindanyian megkönnyezük.

A gyászolók között ott voltak Tisza István gróf, Antal Gábor református püspök, Dokus Ernő kir. kamarás főgondnok, György Endre volt földmivelésügyi miniszter, Baksa Lajos, az egyetemes konvent előadója, Petri Elek fővárosi lelkész, Antal Géza országgyűlési képviselő, Szabolcska Mihály temesvári református lelkész, Baltazár Dezső dr., Biky Károly esperesek, azonkívül több egyházmegye esperese, a sárospataki főiskola küldöttsége Rác Lajos dr. igazgató vezetése alatt, Némethy István, Nagy Károly, Tüdős István dr., Radácsi György, Dókus László, Révész Kálmán, Dóczy Imre, Mády Lajos és egy a tiszántuli kerületből, valamint az ország minden részéből mintegy háromezred református lelkész, az egyházközségek gondnokai és képviselői.

Debreczen városának összes hivatalai és intézetei, testületei és egyesületei szintén megjelentek, ott volt Degenfeld József gróf kerületi és Kovács József egyházi főgondnok, Domahidy Elemér főispán, Porubszky Jenő kir. ítélőtáblai elnök, Kulin Imre törvényszéki elnök, Igyártó

Sándor dr. kir. főügyész, Gáthy Bálint ügyész, Uhlarik Béla máv. üzletvezető, Ternovszky Alajos kir. pénzügyigazgató, Kovács Gyula alispán vezetésével a vármegyei tisztikar, a bírói kar tagjai, a városi tanács, Krausz Vilmos főrabbi, Márk Endre kollégiumi ügyész s a debreczenben székelő hivatalok főnökei. — Megjelentek továbbá a debreczenben állomásozó csapatok kiküldöttjei Kirsch Frigyes alezredes, Nedeczky Ferenc százados, Eötvös honvédezredes, toicsvai Nagy Gábor csendőrezredes vezetésével a csendőrpáncsnokság tisztjei, valamint a honvédhuszárezred a honvéd gyalogezred, a 39. és 61. gyalogezred kiküldött tisztjei.

Teljes számban megjelentek a református lelkészi kar tagjai K. Tóth Kálmán, Jánosi Zoltán, Szele György, Dicsőfi József, Uray Sándor. Megjelentek továbbá a debreceni összes iskolák tanárai, tanítói és tanulói, valamint a többi felekezetek képviselői is.

Tíz óra előtt már sűrű tömegben állott a közönség a Fűvészkert-utcában, a kollégium, a nagytemplom körül s a közönség feketelő tömege messze elhúzódott a József kir. herceg és Simonffy utcáig, ameddig két oldalt a kocsit mellett állottak.

Pontban tíz órakor érkezett meg a gyászoló család. Elöl a püspök özvegye, karján a fiával, akiket Márk Endre vezetett a számukra főtartott helyre. A közönség meghatóan nyitott utat a család tagjainak. Amint az özvegy és kísérete elhelyezkedtek, a kollégium diszterméből behozták a koporsót, amelyet az ülőhelyek között helyeztek el. — Az elhunyt végakarata szerint itt semmiféle beszéd nem hangzott el, csupán a főiskolai kántus énekelt el egy gyászdalt, amelynek befejezése után a koporsót a kollégium előtt álló nyolcvanas gyászkocsiba tették s a nagytemplomba vitték.

A zsufozásig megtelt nagytemplom főhajójában az urasztala közelében helyezték el. Az itt lefolyt gyászszertartást a tanítóképző intézet ifjúságának gyászeke nyitotta meg. Az ének után a szószékre lépett az elhunyt utolsó kívánsága szerint a püspökladányi lelkész, Kiss Ferenc, költői szárnyalású, vallási áhitattal telt gyönyörű imát mondott.

Az ima szavai teljesen megfelelték a megboldogult akaratának. Az áhitat, kegyelet és hit mélysége tört fel abból az Ég Urához, hogy adjon csendes pihenést a megboldogultnak és tegye termékenyvé alkotásait.

Az ima elhangzása után a gyászmenet megindult a vasut felé, ahol a külön vonatra helyezték a koporsót. A vonattal ment a gyászoló család és a küldöttségek. Amint a vonat Püspökladányba érkezett, leemelték a koporsót, melyet ezren és ezren kísérték a temetőbe. A nyitott sir előtt Balthazar Dezső dr. mondott egy szép, a lelkeket Istenhez emelő imát, mely után elhantolták a koporsót, mely annyi szép reményt és annyi áldásos tevékenységet eltakart.

Áldás emlékére!

Az értékelkedési járulékokról alkotott szabályrendeletek.

Városunk törvényhatósági bizottsági közgyűlése 1908. évben a város területén fekvő ingatlanok értékelkedése után kiszabandó járulékokról szabályrendeletet alkotott. Ezen szabályrendeletet a belügyminiszter ur, az igazság- és pénzügyi miniszter urakkal megtárgyalván, az alábbi leiratot intézte a város közönségéhez. Miután ezen leiratot közöljük, felhívjuk törvényhatósági bizottsági közgyűlésünk

tagjait, hogy ezen ügy tárgyalásánál sziveskedjenek megjelenni és a miniszter urak által kívánt módosításokhoz hozzá szólni. A miniszteri leirat szövege a következő:

Szám: 20,453—1911.
III—b.

Magyar királyi belügyminiszter.

A sz. kir. város közönségének

Debreczen.

A válaszirat alapjául szolgáló jelentés száma: 1585—1908.

Tárgy: *A városnak az értékelkedési járulékokról alkotott szabályrendelete.*

A város tanácsa 1908. évi június hó 2-án fentirt szám alatt kelt jelentésével felterjesztette hozzám törvényhatósági bizottságának 1908. évi április hó 9-én 61—4976. szám alatt hozott határozatát, mellyel a város területén fekvő ingatlanok értékelkedése után kiszabandó járulékokról szabályrendeletet alkotott.

Ezt a határozatát Szilágyi Imre felebbezése következtében, de hivatalból is az igazságügyi és pénzügyminiszter urak meghallgatása után felülvizsgálván, a következőképpen határoztam:

A város közönsége határozatát és a bemutatott szabályrendeletet elvben és általánosságban jóváhagyom.

Végleges jóváhagyásomat pedig attól teszem függővé, hogy a szabályrendelet az alább közölt észrevételeimnek megfelelően átdolgoztassék.

Észrevételeim a következők:

A szabályrendelettel megállapított közszolgáltatás megjelölésére úgy annak címében, mint egész szövegében használt „illeték” elnevezés helyett a megfelelőbb „járulék” kifejezést kell alkalmazni.

Mert az a közszolgáltatás, melyet a szabályrendelet tervbe vett, sem adónak, sem technikus értelemben vett illetéknek (értve ez alatt a hatósági intézkedések igénybevételéért fizetendő díjakat) nem tekinthető, hanem közérdekű intézmény létesítésével kapcsolatos érdekeltségi hozzájárulásnak. A szabályrendeletben váltakozva előforduló „ingatlan” és „beltelek”, azután „telekértékelkedés” és „értékelkedés” elnevezések közül következetesen az „ingatlan” és „értékelkedés” meghatározások használandók.

A szabályrendelet 1. §-ában rendelkezni kell a mentességek kérdésére nézve is.

A közigazgatási jogban elfogadott elv ugyanis, hogy a törvény által csak a községi pótdadó alól való mentességek esetei lévén megállapítva, a mentesség, mint közjogi kedvezmény, szorosán értelmezendő. Ebből következik, hogy viszont azt, hogy mennyiben mentesek bizonyos személyek, vagyontárgyak, jövedelmek stb. a község által szabályrendeletileg behozható új adónemek, illetékek, járulékok stb. alól a község maga állapítja meg. E mentességek tekintetében a pénzügyminiszter ur kívánságához képest a szabályrendeletbe fell kell venni ezt a rendelkezést. A házadóról szóló 1909. évi VI. t.-c. 27. §-ának 1., 5. 7., 10., 12. s 13. pontjaiban felsorolt esetekben az államnak beépítetlen, bár földadó alá tartozó ingatlana után ez a járulék ki nem vehető.

Minthogy a 2. §. taxative sorolja fel azokat a közmunkákat, amelyek értékelkedési járulék kivetését vonják maguk után, a szabályrendelet által célzott pénzügyi eredmény érdekében ezen szakaszban felsorolandók mindazok a közmunkálatok, melyek után az értékelkedési járulék természeténél fogva kivethető lenne. Megfontolás tárgyává

kell tehát tenni, nem fordulhatnak-e elő ezen szakaszban fel nem sorolt egyéb olyan közmunkálatok, mint például közlekedési vállalatoknak a városi pénztár terhére vagy hozzájárulásával való létesítése, amelyek ezen szabályrendelet keretébe jogosan és méltányosan bevonhatók.

Arra való figyelemmel pedig, hogy az ezen járulékkal terhelt kivánt közönséget elsősorban hozzájárulásból fedezendő közmunka terve érdekli, a 2. §. után önálló szakaszként ilyen rendelkezést is be kell iktatni:

„Arról a területről, amelyre a város a 2. §-ban említett valamely közmunkálat folytán értékelkedési járulékot fog kivetni, a városi mérnöki hivatal tervet készít, amelyet a tanács javaslata alapján a törvényhatóság lehetőleg abban a közgyűlésben hagy jóvá, amelyben a közmunka végrehajtása felett határoz [1886: XXI. t.-c. 47. §. c) p.]“

A törvényhatóság határozata minden egyes érdekelt félnek kézbesítendő. A 3. §. kiegészítendő a következő új bekezdéssel:

„A közmunka végzésének tartama alatt a tulajdonos által az állandó befektetésekre fordított s igazolt összegek az értéknövekedés megállapításánál figyelembe veendő, azaz az értékelkedés összegéből (a járulék alapjából) leszámítandók.“

A 4. §-nál az értéknövekedés pontos megállapíthatása céljából a következő kiegészítés, illetőleg új szövegezés kívánatos:

„Az értékelkedés alapját képező a 2. §-ban említett közmunka végrehajtását elrendelő törvényhatósági határozat jogerőre emelkedése után azonnal megindítja a tanács az értékelkedési járulék megállapításához szükséges eljárást.

Elsősorban az iránt intézkedik, hogy a jóváhagyott közmunkatervben említett ingatlanok forgalmi becsértékét a (mostani) 5. §. szerint alakítandó becső-bizottság megállapítsa.

Azt, hogy már maga a törvényhatósági határozat következtében az ingatlan értéke mennyiben növekedett, a becső-bizottságnak az érték megállapításánál, a város javára figyelembe kell venni, azaz az értékelkedési járulék alapjához hozzá kell számítani.

Az értékelkedési járulékot a tanács csak a közmunka befejezte s a kiviteli költségek megállapítása után veti ki.

E végből a közmunka befejezte után a hozzájárulásra köteles ingatlanokat a tanács a (most) 5. §. szerint alakítandó bizottsággal újra megbecsülteti.“

Az 5. §. szerint a tanács által a város részéről kiküldendő szakértő gyanánt célszerű volna állandóan a városi főmérnököt vagy helyettesét megjelölni. Megfontolandó továbbá, nem volna-e helyesebb abban az esetben, ha a két becső szakértő az elnök személyére nézve megegyezni nem tud, az e kijelölését a közigazgatási bizottságnak, mint ez ügyekben egyébként is eljárni hivatott II. foku hatóságnak feladatává tenni? A 8. §. végén zárjelben idézni kell az 1896: XXVI. t.-c. 34. §-ának 2. pontját.

Ugyanezen szakaszt ki kell egészíteni oly rendelkezéssel, hogy a járulék megállapítása iránt hozott határozatok a város polgármesterének is kézbesítendő, akit a város nevében, közérdekből, feljebbviteli jog illet meg.

A polgármester azonban a feljebbvitelt a törvényhatósági bizottságnak bejelenteni köteles.

A 9. §. első bekezdésének határozott rendelkezést kell tartalmaznia arra nézve, hogy a járulék, tekintet nélkül az esetleges feljebbvitelre a tanácsi határozat kézbesítésétől számított 6 hónap alatt fizetendő-e be, avagy a jelzett

határidő csak a jogerős végső foku határozat kézbesítése után kezdődik?

Ezen szakasznak a biztosításra vonatkozó második bekezdése utóbbi esetben is megmaradhat. Felveendő itt azonban, hogy a járulék biztosítása a közadók biztosításának módjára történik.

A harmadik bekezdésben a 6 hónapos határidő helyett nyilván tévedésből 60 nap van feltüntetve.

Ugyanitt még azt a rendelkezést is fell kell venni, hogy a járulék fizetési kötelezettséget megállapítható határozatok kézbesítése alkalmával a befizetés határideje és módozatai is közlendők.

A 10. §-ra nézve a következőket jegyzem meg:

Hogy mily ingatlan terhel az illeték, azt a telekkönyvi bejegyzés határozza meg: a 10. §. első mondata tehát vagy elhagyandó, vagy oly intézkedéssel helyettesítendő, mely meghatározza, hogy mely ingatlanra kell kérni a telekkönyvi biztosítást.

Ha pedig a 10. szakasz azt akarná jelenteni, hogy az illeték az ingatlan bekebelezés nélkül is terheli, ily intézkedésnek szabályrendeletben helye nem lehet.

A 11. §-ban intézkedni kell az iránt, hogy a részletfizetési kérelem mennyi idő alatt terjesztendő elő?

Erre a célra leghelyesebb lenne a 9. §-al összhangban hat hónapi határidőt megállapítani. Mindezek alapján felhívom a város közönségét, hogy a szabályrendelet fentmondottak szem előtt tartása mellett dolgozza át és jóváhagyás végett hozzám annak idején négy példányban terjessze fel.

Az iratokat, a szabályrendelet visszatartott példányai kivételével, visszaküldöm.

Budapest, 1911. évi március hó 16-án.

A miniszter helyett:

dr. Némethy s. k.,
államtitkár.

Körrendeletek.

9681/1911. B. M. számú körrendelet.
VII. d.

A faszesszel kevert italok, gyógyszerek és illatszerek készítésének és forgalomba hozatalának eltiltása tárgyában.

Valamennyi vármegyei és városi törvényhatóságnak.

Utóbbi időben számos esetben súlyos egészségi zavarokat mutató tünetekkel járó, sőt gyakran halálosan végződő mérgezést tapasztaltak szeszes italok következtében. A vizsgálatok azt tanúsították, hogy a mérgező hatású italok faszesszel (methylalkohollal) voltak keverve. Minhogya a faszesz újabb tapasztalatok szerint: izgató, kábító, sőt halálosan mérgező hatású: a pénzügyi-, kereskedelemügyi- és földmivelésügyi miniszter urakkal egyetértően faszessznek (methylalkoholnak) italok készítésére való használatát vagy annak bármilyen italhoz, gyógyszerhez, illatszerekhez való keverését és ily italok, gyógyszerek, illatszerek forgalomba hozatalát vagy szétosztását eltiltom.

A ki e rendelet ellen vét és cselekménye vétséget vagy büntetést nem képez, az 1879. t.-c. 1. §-a értelmében kihágást követ el és 15 napig terjedhető elzárással és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Budapest, 1911. évi március hó 7-én.

A miniszter helyett:

Jakabffy,
államtitkár.

2575—1911. B. m. számú körrendelet.
VII.—d.

A mesterséges édesítő anyagok (saccharin stb.) forgalma tárgyában.

Valamennyi vármegyei és városi Törvényhatóság első tisztviselőjének.

A saccharin a magyar gyógyszerkönyvnek az 1900. évi 147.140. B. M. sz. rendelettel kiadott III. kiadásába a $\dagger$ -el jelölt szerek közé vétetvén fel és kiszolgáltatására az ezekről szóló rendelkezések lévén irányadók, a saccharin és a saccharin készítmények, ugyszintén más hasonló édesítő szerek forgalmát szabályozó 41272—1898. sz. itteni körrendeletet a kereskedelemügyi és pénzügyminiszter urakkal egyetértően hatályon kívül helyezem és a következőket rendelem.

1. Mesterséges édesítő anyagokat (saccharin stb.) akár hazai, akár ausztriai gyártól csak az szerezhethet be, akinek erre engedélye van.

Az engedélyt esetenként, előzetes kérelemre és a 99.943—1910. pénzügyminiszteri rendelet értelmében csak gyógyszerészeknek és vegyszer-anyagáru nagykereskedőknek a folyamodók lakhelye szerint illetékes másodfoku közigazgatási (egészségügyi) hatóság adja. Ezen engedély alapján legfeljebb öt kilogrammnyi mesterséges édesítő anyag (saccharin stb.) szerezhethető be, kivételesen nagyobb szükséglet esetén az engedély a belügyminiszteriumtól kérendő.

Az engedélybe a következő adatok foglalandók: A küldő neve és lakása, a küldemény száma és megjelölése, nyers sulya, a mesterséges édesítő anyag tiszta sulya és alakja, az átvevő neve, lakása és foglalkozása.

A beszerzésre jogosultak a küldemény átvételét beérkezte után, a beérkezés idejének, a küldő a csomagolás nemének, az édesítő anyag tiszta sulyának, alakjának bejegyzése mellett megfelelő lajstromba vezeti és az átadási vevényt a lajstromhoz csatolni kötelesek.

A beszerzésre jogosultak a megrendelt mesterséges édesítő anyagot kizárólag Magyarországon, illetve Ausztriában hozhatják forgalomba.

A beszerzett mesterséges édesítő anyagnak Magyarországból Ausztriába való kivitelére, illetve Ausztriából Magyarországra hozatalára külön engedélyt kötelesek szerezni az illetékes másodfoku hatóságtól, mely azt a belügyminiszternek bejelenti, az engedély megadásával egyidejűleg.

2. Mesterséges édesítő anyagoknak élelmiszerek és italok gyorszerű előállításához használata, ugyszintén mesterséges édesítő anyagokkal édesített élelmiszerek és italok tartása és áruba bocsátása — a következő kivétellel — tilos:

3. Élelmiszerek előállításával foglalkozó iparosok, akik mesterséges édesítő anyagokkal, édesített élelmiszerek készítésével, árusításával kívánják foglalkozni, előzetesen engedélyt kérni kötelesek az elsőfoku közigazgatási hatóságtól és pedig, annak a vegyszer- és anyagáru nagykereskedőnek megnevezése mellett, akitől mesterséges édesítő anyagot (saccharin stb.) beszerezni szándékoznak.

Az elsőfoku közigazgatási hatóság tisztviselőjének véleménye alapján és a viszonyokra való tekintettel állapítja meg a negyedévenként felhasználható édesítő anyag mennyiségét és az engedélyt a folyamodó iparosnak a kiszolgáltatott mennyiség feltüntetésével adja meg. Mesterséges édesítő anyagok (saccharin stb.) hozzáadásával készített élelmiszerek csak azoknak adhatók el, akik kifejezetten olyankat kérnek.

Az elárusító helyiségekben a szóban lévő cikkeket egyéb áruk tartására szolgáló állványoktól (polcoktól) elkülönített helyen kell tartani és a vevőknek csak olyan hori-

tékban vagy edényben kell kiszolgáltatni, mely szembetűnő és el nem törölhető módon „saccharin“ megjelöléssel van ellátva.

4. Vegyszer- és anyagáru nagykereskedők mesterséges édesítő anyagot gyógyszerészek kivül csak olyan iparosoknak szolgáltathatnak ki, akik erre jogosultságukkal az első pontban foglalt módon az első foku közigazgatási hatóságtól kiállított és névre szóló engedéllyel bizonyítják.

A vegyszer- és anyagáru nagykereskedők az eladott mesterséges édesítő anyagok mennyiségéről külön jegyzéket tartoznak vezetni, melybe a vevők nevét, az eladás idejét és az eladott szer mennyiségét és alakját betervezni kötelesek.

5. A jelen rendelet megszegése kihágást képez és öt napig terjedhető elzárással és 200 koronáig terjedhető büntetéssel büntetendő.

Ez a rendelet a közhírré tételét követő 8-ik napon lép életbe.

Budapest, 1911 március hó 7-én.

A miniszter helyett

Jakabffy,
államtitkár.

Irodalom.

Felszeghy Béla: „A községi illetőség.“ A községi törvénynek tagadhatatlanul a legbonyolultabb, legbizonytalanabb, legzavarosabb része az, amely a községi illetőségről szól. A hatóságok háta borsózik bele, ha a községi illetőségről van szó s kövérre dagadt akták hegyei merednek szimbolumként a szemek előtt, ha az illetőségi ügyekre gondolunk. A gyakorlati alkalmazás fonálának sehol sem kell kanyargósabb örvényeket megtenni, mint itt s ha valaki szatyra anyagot keres a közigazgatásról vagy össze akarja veszejteni azokat a községeket, hol valaha megfordult, csak kérje nyugodtan illetőségi helyének megállapítását. Nosza megindul az akta-csata végtelennek tesző irka-firka és jegyzőkönyv folyamat árja zudul különböző hatóságok asztalaira. S míg mosolyogva gyönyörködhet a személye körül folyó ezen nemes versenyben, addig a hatóságok, községek, esetleg igen fontos — legtöbbször anyagi — vonatkozású szempontok miatt fáradoznak azon, hogy a községi törvénynek az illetőségről szóló részét s a hozzája tartozó számos rendeletet a konkrét esetre alkalmazzák. Az idevonatkozó teljes joganyagot öntötte áttekinthető formás egészbe a fentemlített című könyv kapcsán *Felszeghy Béla* dr. tb. főszolgabíró, várm. aljegyző, kinek ez már harmadik nagy elterjedésnek örvendő közigazgatási szakkönyv.

A fiatal közigazgatási szakíró egy több fejezetre szóló, mélyreható tanulmánnyal vezeti be számos jegyzettel és gyakorlati tudnivalóval ellátott értékes kötetét. Tanulmányában intenzíve világít rá az illetőség homályaira, zugaira, bizonytalanságaira, szóval arra a tartalomra, mely a mi magyar községi illetőségünk „zavaros sugártörésű fogalmát“ kitölti. A szerző választékos könnyedséggel és előkelő nyugodtsággal megirt magvas tanulmányában nemcsak a hazai joganyag és jogfejlődés fontosabb szövegeit érinti és tisztázza, hanem ismerteti — ha vázlatosan is — az idevágó külföldi jogfelfogást s így könyve — eltekintve a tisztán gyakorlati érdekeket szolgáló II. résztől, melynek praktikus beosztásáért a gyakorlat munkásai fognak hálásak lenni — mindenképp alkalmas arra, hogy ezen igen fontos s annyi bizonytalansággal kezelt közigazgatási kérdés lényegét megülő homályt eloszlassa s a dolog igazi érdemét felfedje. A

könyv, melynek ára 3 kor. 50 fillér, a könyvkereskedők útján, esetleg a szerzőnél közvetlenül (Besztercze, vármegye-ház) rendelhető meg.

Mirek.

— **A polgármester értesítése.** Tisztelettel értesitem, hogy törvényhatósági bizottságunk legközelebb megtartandó közgyűlésében a következő ingatlanokra vonatkozó névszerinti szavazások fognak megejtetni: 1. A postakertben fekvő városi tulajdont képező területnek a m. kir. fémipari szakiskola részére átengedése felett (harmadizben). 2. A Bethlen-utca 3-ik sorszámú városi tulajdont képező házasteleknek a Haladás-Egylet részére leendő átengedése felett (harmadizben). 3. Forrai Ernő tulajdonát képező Degenfeldtér 2-ik számú házasteleknek a város részére leendő megvétele felett (másodizben). Debreczen, 1911 március hó 10-én. Tisztelettel: *Kovács József*, polgármester.

— **A városi villák bérlői.** A nagyerdei városi villákra beérkezett ajánlatokra nézve a városi tanács a következőképpen határozott: Bérbeadta az I. sz. villa földszinti lakását 750 K dr. Kemény Móricnak, ugyanezen villa emeletét Sz. Nagy Lajosnak 400 K; a II. sz. villa 3-ik sz. lakását Szántó Győzőnek 520 K, a 4-ik sz. lakást 450 K Kernhoffer Józsefnek, az 5-ik sz. lakás emeleti egyik részét 410 K P. Nagy Zoltánnak, másik részét 360 K dr. Dóczy Emilnek; a III. sz. villa 7-ik sz. lakását 600 K fényéri Zádor Lajosnak, a 8-ik sz. lakást 620 K Németh Dezsőnek, a 9-ik sz. lakást Kovács Kálmánnak 240 K, a 10-ik sz. lakást Bruckner Ödönnek 220 K; a IV. sz. villa 13-ik sz. lakását Zoltán Hermannak 520 K, a 12-ik sz. lakást Stern Józsefnek 460 K, a fürdőépületben a Dobos-pavillonra néző egy szobát dr. Ember Ernőnek 200 K, a fürdőépület jobb- és baloldali lakását Koncz Ákosnak 500 K. A városi tanács a beköltözés idejéül május 1. napjától kezdődő időt állapította meg. A lakbér fele a beköltözés előtt május 1-én, a második része augusztus 1-én fizetendő.

— **A város tanácsa a püspök özvegyéhez.** Debreczen város tanácsa a következő megleghangu átiratban fejezte ki részvétét a püspök özvegye előtt: „Méltóságos Asszonyunk! Debreczen szab. kir. város tanácsa megilletődésnek és fájdalomnak érzetétől áthatva értesült Méltóságos asszonyunk élettársának, Eröss Lajos püspök urnak váratlan történet elhunytáról, amidőn egyházunkat és városunkat életének utolsó lehelletéig szolgáló, elvülhetetlen érdemű főpásztorunk emlékezetét mai napon tartott tanácsülésünkben jegyzőkönyvben megörökíteni elhatároztuk és ezt Méltóságoddal közöljük: mély tisztelettel kifejezést adunk a nagy veszteség felett érzett fájdalomnak. Veszteség érte városunkat is, az Ő tetteinek, alkotásainak hosszú sorozata örök hálára találnak Debreczen sz. kir. város polgárságának mélyen erző szívében. Emlékét megőrizzük azzal a szeretettel, mint ahogy a Boldogult szerette városunkat. A mérhetetlen veszteség mélységes fájdalmára legyen gyógyító balsam az az általános részvét, mely városunkban, hazánkban megnyilatkozott. Soha el nem muló hála és kegyelet fogja ápolni emlékezetét örökre. Mély tisztelettel: *a városi Tanács.*

— **A szerb huskivitel.** Belgrádból jelentik: Az új vámszerződés életbelépte óta március 15-ig 4.000.000 kilogramm huszt vittek ki Szerbiából Ausztriába és Magyarországra. Budapestre 144 vagon sertéshus ment, Bécsbe 109 vagon, Prágába 54, Zimonyba 13, Grácza, Brünne és Linczbe 10—10, Zágrábba 8, Petrinjába 6, Tepliczbe, Szegedre és Egerbe 3—3, a többi 4 vagon pedig Temes-

vára és Salzburgba ment. A marhahuskivitel volt: Budapestre 59 vagon, Bécsbe 42, Zimonyba 15, Zágrábba és Prágába 5—5 és 1 vagon Triesztbe, Szegedre, Salzburgba és Brünne. Ezenkívül 7 vagon élő ökröt vittek ki Olaszországba Szalonikin át. A 26 város közül, amelyekbe Ausztriában és Magyarországon a huskivitel engedélyezték, csak a fele kaphatott szerb huszt, a többiek, amelyek szintén rendelkeztek, csak később kerülhetnek sorra. A belgrádi vágóhidon éjjel-nappal folyik a munka.

— **Földtani felvételek.** A földmivelésügyi miniszter leiratban tudatta a városi hatósággal, hogy Timkó Béla és Ballaneger Róbert geológusokat bizta meg, hogy Debreczen és Hajdu vármegye területén földtani felvételeket vegyenek föl. A miniszter a kiküldött geológusok támogatását kéri. A városi tanács a kellő intézkedéseket megtette.

Hajdu vármegye és Debreczen sz. kir. város főispánja.

79—1911. V. szám.

Pályázati hirdetés.

Debreczen sz. kir. város törvényhatóságánál megüresedett s az alábbi határidő lejártá után tartandó törvényhatósági bizottsági rendes közgyűlésen választás útján életfogytiglan betöltendő rendőrkapitányi állásra ezennel pályázatot hirdetek.

A rendőrkapitányi állás évi 2400 korona fizetés és 400 korona lakbérből álló javadalmazással van egybekötve.

Megjegyzem, hogy ezen javadalmazás a város szervezési szabályzatának kormányhatóságilag történendő jóváhagyás esetén emelkedni fog.

Felhivom mindazokat, kik erre az állásra pályázni óhajtanak s az 1883. évi I. t.-c. 3. §-ában körülírt minősítést kimutatni képesek, hogy okmányaikkal felszerelt s szabályszerűen bélyegzett kérvényeket hozzám, mint a kijelölt választmány elnökéhez folyó évi április hó 15-ik napjának déli 12 órájáig annyival is inkább nyujtsák be, mert a későbbben érkező pályázati kérvények figyelembe vételét nem fognak.

Ez alkalommal a választás folytán esetleg megüresedő állásokra is pályázatot nyitok.

Debreczen, 1911 márczius 11.

Domahidy s. k.,
főispán.

„Ős Debreczen.”

Elbeszélések Debreczen multjából.

Irta: **Koncz Ákos.**

A fővárosi és vidéki sajtó a legnagyobb elismeréssel emlékezett meg ezen kötetéről, mely Debreczen multját rajzolja meg megfigyelő tollal.

Ára 3 korona.

Tisztviselőknak, tanároknak, tanítóknak, nyilvános könyvtáraknak, egyleteknek és tanulóknak 2 kor. o o

Kapható a szerzőnél:

Városház, földszint, 7-ik számú ajtó (közlekváltár.)

